

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Збірник
змістовних модулів і тестових завдань з навчального курсу
“Геологія корисних копалин”
для студентів спеціальності “Геологія”

Львів
Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка
2012

Уклали: Юрій Васильович Ляхов
Микола Миколайович Павлунь

Відповідальний за випуск М.М. Павлунь

Редактор М.М. Мартиняк

У збірнику наведено змістовні модулі й тестові завдання з частини курсу “Геологія корисних копалин”, а саме:

теорії процесів рудогенезу в ендо- та екзогенних умовах земної кори;
геології родовищ металевих видів сировини.

Самостійна системна робота із тестовими завданнями дасть змогу студентам закріпити отримані на лекціях та лабораторних заняттях знання з геології корисних копалин для освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”.

Теоретичні основи вчення про родовища корисних копалин

Модуль I.1. Поняття та принципи систематики корисних копалин

I.1.1. Визначення понять корисна копалина та родовище корисних копалин	I.1.1.1. Мінеральні утворення земної кори, які може використати людина безпосередньо або після переробки, <i>називають</i> : А – корисною копалиною; В – родовищем корисних копалин.
	I.1.1.2. Мінеральні утворення земної кори, які може використати людина тому, що вони мають певні кількісні та якісні характеристики <i>називають</i> : А – родовищем корисних копалин; В – корисною копалиною.
	I.1.1.3. Поняття “корисна копалина” та “родовище корисних копалин” є синонімами А – ні; В – так.
I.1.2. Систематика корисних копалин	I.1.2.1. За О.Г.Бетехтіним, родовища молібдену та вольфраму <i>належать</i> до підгрупи родовищ: А – чорних та легуючих металів; В – кольорових металів; С – рідкісних металів.
	I.1.2.2. Родовища осмію та іридію, за О.Г.Бетехтіним, <i>належать</i> до підгрупи родовищ: А – благородних металів; В – рідкісних металів; С – рідкісноземельних металів.
	I.1.2.3. Родовища селітри, глауконіту, цеолітів та калійних солей за О.Г. Бетехтіним, <i>належать</i> до підгрупи родовищ: А – аграрної, В – хімічної, С – металургійної сировини
	I.1.2.4. За О.Г.Бетехтіним, родовища бездоганих кристалів $Ca F_2$ <i>належать</i> до підгрупи родовищ: А – оптичної сировини, В – металургійної сировини, С – обробного каміння

Модуль I.2. Базові поняття та методи дослідження родовищ корисних копалин

I.2.1. Визначення понять “промислове родовище” і “промислові кондиції” корисної копалини	I.2.1.1. – Природне скупчення мінеральної речовини, яка може бути використана людиною безпосередньо або після переробки, <i>називають</i> : А – корисна копалина, В – промислове родовище, С – рудне тіло.
	I.2.1.2.- Спеціальні дослідження родовищ корисних копалин проводять, розпочинаючи з масштабу: А – 1:25 000; В – 1:50 000; С – 1:100 000; D – 1: 200 000.
	I.2.1.3. Для виділення генетичних типів або під час рудно-формаційного аналізу родовищ обов’язково застосовують метод: А – порівняльний; В – підрахунку запасів; С – кондиційних показників.
I.2.2. Визначення понять рудне	I.2.2.1. Руда обов’язково містить метал, який можна вилучити за допомогою певних технологій: А – так; В – ні.

тіло,рудний стовп, руда	I.2.2.2. “Відкритим” називають рудне тіло, що: А – виходить на денну поверхню; В – уперше знайдене геологом; С – розкриті гірничими виробками.
	I.2.2.3. Термін “рудний стовп” є поняттям: А – промислової якості ділянки рудного тіла; В – форми рудного тіла; С – розміру рудного тіла
	I.2.2.4. Рудний стовп завжди є крутоспадним і має стовпоподібну форму: А – так; В – ні
	I.2.2.5. У разі визначення рудоутворювальної ролі мінералів, серед багатьох показників щодо їхніх природних властивостей важливим є: А – здатність до нагромадження в природних ділянках і під час збагачення, В – високий вміст корисного компонента; С – схильність до утворення крупнозернистих агрегатів; D – повна відсутність шкідливих домішок.

Модуль I.3. Умови залягання та морфологія рудних тіл.

I.3.1. Елементи залягання і класифікація форм рудного тіла	I.3.1.1. Кут заломлення характеризує залягання: А –трубоподібного тіла; В – сідлоподібного тіла; С – східчастої жили; D – штоку; Е – штокверку.
	I.3.1.2. Грубоізометричний об’єм гірської породи зі складною мережею коротких різноорієнтованих прожилків і вкрапленням мінеральної речовини називають: А – штокверком; В – штоком; С – лінзою; D – стовпом.

Модуль I.4. Мінеральні та текстурно-структурні типи руд.

I.4.1. Мінералого-геохімічні типи руд та їхня природа	I.4.1.1. Оксидні та гідрооксидні руди притаманні родовищам: А – Fe, Mn, Sn, Al; В – Zn, Pb, Sb, As, Hg; С – Au, Ag, Pt, C, S.
I.4.2. Текстурно-структурні типи руд та їхня природа	I.4.1.2. Нодулярну текстуру мають магматогенні руди: А – хрому; В – апатиту; С – нікелю-міді.
	I.4.2.2. Структура розкристалізації гелю: А – коломорфна; В – евтектоїдна; С – крустифікаційна.
	I.4.2.3. Пегматитова структура кварц-польовошпатового агрегату є наслідком: А – співкристалізації двох мінералів; В – розпаду твердого розчину; С – заміщення одного мінералу іншим.

Модуль I.5. Головні процеси рудоутворення та принципи генетичної класифікації родовищ корисних копалин.

I.5.1 Ендогенні процеси	I.5.1.1. Процес не ізохімічного заміщення одних мінералів іншими зі збереженням початкового об'єму породи <i>називають</i> : А – метасоматозом; В – метаморфізмом; С – пневматолізом.
	I.5.1.2. Процес майже ізохімічного заміщення одних мінеральних фаз іншими зі зміною початкового об'єму породи <i>називають</i> : А – метасоматозом; В – метаморфізмом; С – пневматолізом.
	I.5.1.3. Процес пневматолізу можливий лише в умовах певного стану рудоутворювальної системи: А – надкритичного; В – докритичного; С – гетерогенного; D – двофазового
I.5.2. Екзогенні процеси	I.5.2.1. Процеси хемогенно-осадової диференціації мінеральної речовини в кінцевих водоймищах <i>регульовані</i> : А – окисно-відновними та кислотно-лужними умовами середовища; В – термобаричним режимом на різних глибинних рівнях; С – напруженням геологічних та гравітаційних полів земної кулі.
	I.5.2.2. Не правильно, що межа між зонами залишкового та інфільтраційного рудоутворення кори звітрювання визначена положенням: А – певної ізотермобари; В – рівня ґрунтових вод; С – кисневої межі; D – зони зміни відновно-окисного потенціалу; E – зони зміни кислотно-лужних умов середовища.
	I.5.2.3. Процеси механічно-осадової диференціації мінеральної речовини в кінцевих водоймищах регульовані: А – гравітаційним чинником; В – фізико-хімічним режимом; С – біохімічними обставинами; D – геолого-структурними умовами.
I.5.3 Генетична класифікація родовищ корисних копалин за В.І.Смірновим	I.5.3.1 У сучасній генетичній системі родовищ корисних копалин ієрархія класифікаційних таксонів визначена: А – серією; В – групою; С – класом і підкласом; D – джерелом енергії; E – типом рудотворного процесу; F – геолого-структурною ситуацією.
	I.5.3.2 Родовища, що займають проміжну генетичну позицію між ендо- та екзогенними утвореннями, <i>належать</i> до одного з класів групи: А – колчеданових; В – альбітит-грейзенових; С – скарбових; D – телетермальних.
	I.5.3.3. <i>Не правильно</i> , що до післямагматичних належать родовища класу: А – інфільтраційних; В – альбітитових; С – десиліфікованих пегматитів; D – магнезійних скарнів.

Магматогенні процеси рудоутворення.

Модуль II. 1. Власне магматичні родовища

П.1.1. Енергетична модель і головні чинники формування магматичних родовищ	П.1.1.1. Власне магматичні родовища просторово і генетично не пов'язані з інтрузивами складу: А – кислого та середнього; В – лужного та основного; С – ультраосновного. П.1.1.2. Родовища ранньомагматичного класу формувалися внаслідок процесів магматичної диференціації: А – кристалізаційно-гравітаційної; В – кристалізаційно-фільтраційної; С – ліквідаційно-гравітаційної; D – ліквідаційно-фільтраційної. П.1.1.3. Родовища, що формуються внаслідок процесів кристалізаційно-фільтраційної диференціації розплавів, належать до генетичного класу: А – пізньомагматичного; В – ранньомагматичного; С – ліквідаційно-магматичного; D – сегрегативно-аккумулятивного. П.1.1.4. Процес магматичної ліквідації полягає у відокремленні від силікатного розплаву: А – краплин рудно-сульфідного розплаву; В – кристалів високотемпературних мінералів; С – газоподібних пухирців надкритичного флюїду. П.1.1.5. <i>Не правильно</i>, що одним з найважливіших чинників рудно-магматичної диференціації є: А – напруження та напрям геомагнітного поля; В – зниження температури і тиску; С – процеси асиміляції бокових порід; D – напруження гравітаційного поля; E – синмагматичні тектонічні рухи.
П.1.2. Геотектонічна позиція і тип рудоносних масивів	П.1.2.1. До геосинклінальних рудно-магматичних формацій належать родовища: А – хромшпінелідів, платини та ванадієносних титаномагнетитових руд, В – сульфідних мідно-нікелевих руд; С – алмазоносних кімберлітів; D – рідкіснометалевих (Ni, Zr, La, Ce) карбонатитів; E – апатит-нефелінів. П.1.2.2. <i>Не правильно</i>, що до платформних рудно-магматичних формацій належать родовища: А – хромшпінелідів, платини та ванадієносних титаномагнетитових руд, В – сульфідних мідно-нікелевих руд; С – алмазоносних кімберлітів; D – рідкіснометалевих (Ni, Zr, La, Ce) карбонатитів; E – апатит-нефелінів. П.1.2.3. Магматичні родовища, пов'язані з тілами вивержених порід, що мають форму: А – лаполіту, лаколіту, силу, дайки; В – гранітного батоліту; С – малі гіпабісального штоку; D – лавового покриву, конуса.
П.1.3. Генетичні класи і типи магматичних формацій	П.1.3.1. Наведені нижче типи родовищ належать до ранньо-магматичного класу, окрім А – мідно-нікелевих сульфідних у габро-норитах; В – хромітоносних, часто платиноносних дунітів-перидотитів (Бушвельдський підтип); С – алмазоносних кімберлітів-лерцолітів; D – апатит-нефелінових у сієнітах. П.1.3.2. Наведені нижче типи родовищ належать до пізньомагматичного класу, окрім: А – алмазоносних кімберлітів; В – хромітоносних дунітів (Уральський підтип); С – титаномагнетитових, часто ванадієносних, у габро-піроксенітах; D – рідкіснометалевих карбонатитів.

	П.1.3.3. До ліквіційно-магматичного класу належать родовища: А – сульфідних мідно-нікелевих руд у габро-норитах; В – апатит-магнетитових у сієнітах; С – платиноносних дунітів (з осмієм та іридієм); D – апатит-нефелінові.	
	П.1.3.4. Для магматичних родовищ серед інтрузивів наведених типів <i>рудоутворювальними є мінерали:</i>	
	інтрузиви А – ультраосновні; В – кислі; С – ультраосновні лужного ряду; D – габро-норити; E – габро-амфіболіти.	мінерали 1. (Mg, Fe) Cr₂O₄, платиноїди; 2. Родовища не трапляються 3. С (кубічна модифікація); 4. (Fe, Ni, Co)₉S₈-CuFeS₂-FeS; 5. (Fe,Ti)Fe₂O₄, FeTiO₃-TiO₂.
	П.1.3.5. Серед наведених металів власне магматичних родовищ <i>не утворюють лише:</i> А – Mo, W, Pb, Zn, Au; В – Fe, Ti, V, Cr, Pt; С – Zr, Ce, La, Y, Nb; D – Cu, Ni, Co, Os, Ir.	

Модуль П.2. Пегматитові родовища.

П.2.1. Генетичні моделі та головні чинники утворення пегматитів	П.2.1.1. Природу гранітних пегматитів пояснюють гіпотези, що висловлені в працях:	
	авторів: О. Ферсмана; К. Ландеса; О. Заварицького; Г. Рамберга;	гіпотези: 1. власне магматична; 2. магматично-метасоматична; 3. метасоматична; 4. метаморфічна.
П.2.2. Геотектонічна позиція та зв'язок із магматичними формаціями	П.2.1.2. Повнодиференційовані пегматити <i>формуються в умовах фізико-хімічної системи, що є:</i> А – відкритою; В – напіввідкритою; С – закритою; D – це не має значення.	
	П.2.1.3. Найбільш високobarні пегматити є <i>джерелом:</i> А – мусковіту та керамічної сировини; В – Li, Be, Sn, W, То, Nb; С – п'єзооптичної сировини, топазу, берилу; D – корунду, сапфіру, рубіну.	
	П.2.2.1. Пегматитові родовища просторово та генетично <i>пов'язані з магматичними утвореннями типу:</i> А – гранітний батоліт; В – лополіт ультрабазитів; С – силл габро-долеритів; D – покрив ліпаритів.	
	П.2.2.2. Промислові родовища пегматитового класу <i>пов'язані з магматичними формаціями:</i> А – абісальних зон; В – гіпабісальних зон; С – субвулканічними; D – вулканогенними.	
	П.2.2.3. Родовища гранітних пегматитів переважно <i>трапляються в зонах:</i> А – центральних геосинклінальних піднять і тектономагматичної активізації платформ; В – вулканогенних поясів; С – перед- та міжгірських прогинів; D – зеленокам'яних структур докембрійських щитів.	

	П.2.2.4. Тіла сингенетичних пегматитів, на відміну від епігенетичних, <i>мають форму</i> : А – амебоподібних штоків; В – дайок, жил, плит; С – лінз, труб.
П.2.3. Генетичні класи і типи пегматитових родовищ	П.2.3.1. Корундоносні плагіоклазити <i>належать до родовищ типу</i> : А – десиліфікованих гранітних пегматитів; В – лужних пегматитів; С – габро-пегматитів; D – узагалі не стосуються пегматитів.
	П.2.3.2. Родовища класу “простих” та “перекристалізованих” пегматитів <i>можна розробляти на</i> : А – мусковіт, керамічну сировину; В – Li, Be, Sn, W, Ta, Nb; С – п’єзооптичну сировину CaF₂, Al₂[SiO₄][FOH]₂ та Be₃Al₂[Si₆O₁₈]; D – Al₂O₃ (наждак, кристали).
	П.2.3.3. Пегматитові родовища п’єзооптичного SiO₂, ювелірних відмін Al₂[SiO₄][FOH]₂ та інших самоцвітів <i>належать до генетичного класу</i>: А – метасоматично заміщених; В – перекристалізованих; С – простих пегматитів; D – десиліфікованих.

Модуль П.3. Карбонатитові родовища.

П.3.1. Генетична модель та головні чинники утворення карбонатитів	П.3.1.1. Карбонатити – це скупчення ендегенних карбонатів, що є: А – магматичною породою; В – мрамуром; С – скарном; D – хемогенним вапняком.	
	П.3.1.2. Карбонатити є породами процесів: А – :глибинного базальтоїдного магматизму; В – корового гранітоїдного магматизму; С – скарнування карбонатних відкладів; D – мармуризації вапняків.	
	П.3.1.3. Природу рудоносних карбонатитів пояснюють гіпотези, що висловлені в працях :	
	Х.Екерман Е.Сеттер	1. магматична 2. гідротермально-метасоматична 3. метаморфічна 4. хемогенно-осадова.
П.3.2. Геотектонічна позиція та зв’язок із магматичними формаціями	П.3.2.1. Родовища карбонатитової групи трапляються виключно в межах: А – платформ; В – щитів; В – геосинклінальних зон; С – вулканогенних зон; D – штокверкових зон.	
	П.3.2.2. Карбонатити завжди перебувають у просторово-генетичній асоціації з: А – дунітами, йолітами, сінітами; В – гранітами, діоритами; С – габро-норитами, долеритами; D – дацит-ліпарит-андезитами.	
	П.3.1.3. Карбонатитові родовища не пов’язані з геологічними формаціями типу: А – вулканогенно-осадовою; В – моласовою; С – вулканогенно-інтрузивною; D – теригенно-осадовою.	

П.3.3. Генетичні класи і типи карбонатитових родовищ	П.3.3.1. Карбонатитові родовища є одним із головних джерел постачання : A – Nb, Ce, La, Zr, Ta; B – Pb, Zn, Au, Ag; C – Hg, Sb, As, Bi; D – Mo, W, Sn, Be, Li.
	П.3.3.2. Радіальне дайкоподібне тіло із вкрапленістю (Na, Ca, Ce) ₂ (Nb, Ta, Ti) ₂ O ₆ (F, OH) - ZrO ₂ – (Ce,La)(CO ₃)F – CaTiO ₃ належить до утворень групи: A – інтрузивних карбонатитів; B – плутоногенно-гідротермальних; C – альбітит-грейзенових; D – вулканогенно-осадових.
	П.3.3.3. До групи карбонатитових родовищ належать: A – рідкіснометалево-рідкісноземельні (“ліпаритові”) та гематит-магнетитові; B – титаномагнетитові з кульсонітом; C – сульфідні мідно-нікелеві з платиноїдами; D – вольфрамів-молібденітові з колумбітом і танталітом.

Модуль П.4. Скарнові родовища.

П.4.1. Генетична модель і головні чинники процесів скарноутворення	П.4.1.1. Скарнотворними мінералами можуть бути: A – гранат-піроксен-волостаніт; B – нефелін-рогова обманка; C – олівін-кварц; D – адуляр-глауконіт.	
	П.4.1.2. Члени ізоморфного ряду Ca ₃ Al ₂ [SiO ₄] ₃ – Ca ₃ Fe ₂ [SiO ₄] ₃ та CaMg[Si ₂ O ₆] – CaFe[Si ₂ O ₆] є головними складовими A – вапнякового скарну; B – магнезійного скарну; C – силікатного скарну; D – навколоскарнової породи.	
	П.4.1.3. Природу скарноворудних утворень пояснюють гіпотези, що висловлені в працях:	
	Д.Коржинського П.Пилипенка	1. інфільтраційно-дифузійного метасоматозу 2. гідротермально-стадійна 3. контактово-метаморфічна 4. ліквідаційно-магматична.
П.4.2. Геотектонічна позиція та зв'язок з магматичними формаціями	П.4.2.1 Скарнові родовища характерні для зон: A – центральних геосинклінальних піднять або тектоно-магматичної активізації платформ; B – вулканогенних поясів; C – зеленокам'яних структур докембрійських щитів; D – передгірських та міжгірських прогинів.	
	П.4.2.2. Скарново-рудні утворення є продуктом післямагматичної діяльності помірно кислих інтрузивів: A – ультраабісальної зони; B – абісальної зони; C – гіпабісальної зони; D – аеральної зони.	
	П.4.2.3. Скарнові родовища просторово та генетично пов'язані з контактом: A – граніт - вапняк; B – дуніт - вапняк; C – граніт - алевроліт; D – базальт - мармур.	
П.4.3. Генетичні класи і типи скарнового зруденіння	П.4.3.1. Скарнові родовища можна розробляти на: A – Fe, W, Mo, Pb, Zn, Cu; B – Li, Ta, Nb, Zr, La, Ce; C – Mn, Al, Au, Ag, Pt, Os; D – Ba, St, S, P, Hg, Sb.	

	П.4.3.3. Власне скарновими є родовища з рудотворними мінералами: A – Fe₂O₃, CaWO₄; CaBSiO₄(OH); B – HgS, Sb₂S₃, PbS, ZnS; C – MnO₂, Al₂O₃, Al(OH)₃; D – CuFeS₂, Cu₂S, CuS, Cu
	П.4.3.3. Накладене скарнове зруденіння представлене прожилками та вкрапленнями: A – PbS, ZnS, CuFeS₂; B – HgS, Sb₂S₃, MnO₂; C – Cu, Au, Ag, Bi; D – Al₂O₃, CaTiO₃, CaCO₃.

Модуль П.5. Альбітит-грейзенові родовища.

П.5.1. Генетична модель та головні чинники процесів рудоутворення	П.5.1.1. Зони альбітитизації та грейзенізації порід є наслідком післямагматичних процесів гідротермального метасоматозу з огляду на зміни: A – кислотно-лужного режиму та активності K⁺ і Na⁺; B – окисно-відновного потенціалу середовища; C – напряму зниження температури і тиску.	
	П.5.1.2. Процеси альбітитизації та грейзенізації порід розвиваються в температурному інтервалі : A – 500 - 250° C; B – 800 - 600° C; C – 250 - 100° C.	
	П.5.1.3. Мінеральний склад альбітитів і грейзенів є специфічним:	
	породи A – альбітити B – грейзени	мінерали: 1. Na[AlSi₃O₈]-SiO₂-K[AlSi₃O₈]-егірін 2. KAl₂[AlSi₃O₁₀](OH)₂·SiO₂ – релікти польових шпатів, берил, топаз; 3. CaAl₂[SiO₄]-CaMgSi₂O₆.
П.5.2. Геотектонічна позиція та зв'язок з магматичними формаціями	П.5.2.1. Альбітит-грейзенові родовища притаманні зонам: A – тектономагматичної активізації та центральногеосинклінальних піднять; B – перед- та міжгірських прогинів; C – вулканогенних поясів; D – зеленокам'яних структур.	
	П.5.2.2. Зони альбітитів та грейзенів пов'язані з масивами вивержених порід типу: A – граніти, сієніти; B – дуніти, перидотити; C – габро, норити; D – андезити, дацити.	
	П.5.2.3. Альбітит-грейзенові родовища переважно розташовані в: A – куполах та апікальних частинах масивів; B – у придонній частині масивів; C – усередині масивів.	
	П.5.2.4. Просторове співвідношення зон альбітитів та грейзенів стосовно гранітних куполів завжди чітко витримане: A – альбітити в ендоконтакті, а грейзени в екзоконтакті масиву; B – альбітити в екзоконтакті, а грейзени в ендоконтакті масиву; C – обидва у межах ендоконтактною частини масиву; D – обидва в екзоконтакті масиву.	
П.5.3. Генетичні класи та типи родовищ	П.5.3.1. Одним із головних джерел рідкісних металів є родовища, утворені в купольних частинах масивів апогранітів та апосієнітів, а саме :	
	A – альбітитові B – грейзенові	1. Ta, Ni, Zr, U, Th 2. Be, W, Mo, Sn 3. La, Ce, Y, Hf 4. Ge, Ga, Cd, Re.

	П.5.3.2. До класу грейзенових належать усі, наведені нижче типи родовищ, окрім A – колумбіт-троктолітових; B – кварц-вольфрамітових; C – кварц-каситеритових; D – кварц-молібденітових.
	П.5.3.3. Родовища наведених нижче типів утворюють клас альбітитових, окрім : A – кварц-каситеритових; B – циркононосних метасоматитів; C – троктоліт-колумбітових; D – уранініт-торитових.
	П.5.3.4. Наведені рудотворні мінерали притаманні кварцовим жилам у грейзенах : A – $\text{SnO}_2\text{-MoS}_2\text{-(Fe,Mn)WO}_4$; B – ZrSiO_4; C – $\text{(Fe,Mn)Nb}_2\text{O}_6\text{- (Fe,Mn)Ta}_2\text{O}_6$; D – $\text{UO}_2\text{-(U,Th)O}_2\text{-ThO}_2$.
	П.5.3.5. Наведені мінерали в альбітитах можуть бути рудотворними, окрім: A – (Fe,Mn)WO_4; B – $\text{UO}_2\text{-ThO}_2$; C – $\text{(Fe,Mn)Nb}_2\text{O}_6$; D – ZrSiO_4.

Модуль П.6. – Гідротермальні родовища

П.6.1. Генетична модель та головні чинники зруденіння	П.6.1.1. Рудотворну гідротермальну систему називають пневматолітовою за РТ-умов понад: A – 218 атм. і $374,11^\circ\text{C}$; B – 515 атм. і $450,1^\circ\text{C}$; C – 72 атм. і 100°C; D – 375 атм. і 100°C.											
	П.6.1.2. Низькотемпературними називають рудотворні гідротерми з температурою до: A – 200°C; B – 150°C; C – 100°C; D – 250°C.											
	П.6.1.3. Низькобарними називають гідротермальні системи рудоутворення із внутрішнім тиском, нижчим за : A – 218 - 200 атм.; B – 120 - 100 атм.; C – 50 - 10 атм.; D – 400 - 350 атм.											
	П.6.1.4. Ювенільними називають розчини, що за походженням є: A – мантійними, післямагматичними; B – метаморфогенними ; C – метеорними; D – вадозними.											
	П.6.1.5. За природою рудогенерувальні розчини поділяють на: <table border="1"> <thead> <tr> <th>тип</th> <th>походження</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A – підкорові;</td> <td>1– дегазация мантії;</td> </tr> <tr> <td>B – корові;</td> <td>2– магматична дистилляція;</td> </tr> <tr> <td>C – метаморфогенні;</td> <td>3– дегідратація гідроксидів;</td> </tr> <tr> <td>D – вадозні</td> <td>4 – інфільтрація метеорних вод.</td> </tr> </tbody> </table>		тип	походження	A – підкорові;	1– дегазация мантії;	B – корові;	2– магматична дистилляція;	C – метаморфогенні;	3– дегідратація гідроксидів;	D – вадозні	4 – інфільтрація метеорних вод.
	тип	походження										
A – підкорові;	1– дегазация мантії;											
B – корові;	2– магматична дистилляція;											
C – метаморфогенні;	3– дегідратація гідроксидів;											
D – вадозні	4 – інфільтрація метеорних вод.											
П.6.1.6. Вадозні розчини виникають унаслідок : A – опадів, морів, океанів; B – мантії, що дегазує; C – розплаву, що остигає; D – осадових порід, що метаморфізуються.												

	П.6.1.7. Рудотворна роль розчинів колоїдного типу найреальніша в умовах: А – приповерхневих зон; В – абісальних зон; С – контактово-інтрузивних зон; D – гіпабісальних зон.	
	П.6.1.8. Головною причиною виникнення колоїдної фази гідротерм є: А – різке зниження їхніх Т і Р; В – зміна рН-розчину; С – поступове охолодження розплаву; D – настрій Творця.	
П.6.2 Геолого-структурна позиція та зв'язок із магматичними формаціями	П.6.2. Переважна більшість гідротермальних родовищ так чи інакше пов'язана з післямагматичною діяльністю вогнищ: А – кислого або лужного складу; В – основного складу; С – ультраосновного складу.	
	П.6.2.2. За характером залежності гідротермального зруденіння від магматичного вогнища розрізняють зв'язки:	
	назва А – генетичні; В – парагенетичні; С – енергетичні; D – структурні; Е – амагматичні	сутність 1 – прямий (материнський); 2 – непрямий (братерський); 3 – запозичено-тепловий; 4 – просторовий; 5 – нема ознак такого зв'язку.
	П.6.2.3. Гідротермальні родовища металів генетично можуть бути пов'язані з тілами наведених магматичних порід, крім: А – дунітів, перидотитів; В – гранітів, гранодіоритів; С – сієнітів, монзонітів; D – андезитів, дацитів, ліпаритів.	
П.6.3. Генетичні класи та типи гідротермального зруденіння	П.6.3.1. Гідротермальні родовища поділяють на класи залежно від типу їхніх генетичних зв'язків і стану рудогенерувальної системи:	
	тип зв'язку А – матаморфогенний В – плутоногенний С – вулканогенний D – телетермальний	тип системи 1 – високobarний надкритично-гідротермальний; 2 – середньobarний, пневматолітово-гідротермальний; 3 – малobarний гетерогенно-гідротермальний; 4 – середньо-малobarний гомогенно-гідротермальний
	П.6.3.2. Плутоногенно-гідротермальний клас представлений родовищами майже всіх груп металів, окрім : А – Cr, V, Zr, Pt, Os; В – Au, Ag, Pb, Zn, Cu; С – Fe, Co, U, Th, Re; D – W, Mo, Sn, Nb, Ta.	
	П.6.3.3. Вулканогенно-гідротермальний клас представлений родовищами: А – Au, Ag, Te, Se, S; В – Cu, Pb, Zn, Cd, In; С – Fe, Cr, Mn, V, Ti; D – W, Mo, Sn, Nb, Ta.	
	П.6.3.4. Матаморфогенно-гідротермальний клас представлений родовищами: А – Au, графіт, U; В – W, Sn, Mo; С – Nb, Ta, Be; D – Cr, V, Ti.	
	П.6.3.5. Телетермально-гідротермальний клас представлений родовищами: А – HgS, Sb₂S₃, CaF₂; В – PbS, ZnS, SiO₂; MgCO₂; С – Fe₂O₃, Fe₃O₄, MnCO₃ D – SnO₂, MoS₂, (Fe,Mn)WO₄.	

Модуль П.7. Колчеданові родовища.

П.7.1 – Генетична модель та головні чинники зруденіння	П.7.1.1. Колчедановими називають родовища, складені колчеданами металів: А – Fe, Cu, Pb, Zn; В – Ti, Cr, V, Mn; С – Al, W, Sn, Mo; D – Au, Ag, Pt, Co.
	П.7.1.2. За природою колчеданові родовища є: А – гідротермально-метасоматичними; В – ліквацийно-магматичними; С – винятково осадовими; D – метаморфічними.
	П.7.1.3. За глибиною формування колчеданові родовища є: А – приповерхневими, субмаринними; В – середньо- та більш глибинними; С – пов'язаними з корою звітрювання.
	П.7.1.4. Головні рудотворні мінерали колчеданових родовищ: А – FeS-FeS ₂ -Cu FeS ₂ ; В – Fe ₂ O ₃ -Fe ₃ O ₄ -Cu ₂ O; С – PbSO ₄ -ZnSO ₄ -CuSO ₄ ; D – FeS-(Ni,Fe) ₉ S ₈ -Cu ₅ FeS ₄ .
	П.7.1.5. Колчеданові родовища є похідними процесів: А – глибинного базальтоїдного магматизму в умовах субмаринної фації; В – інтрузивно-магматичної діяльності гранітних батолітів; С – екструзивно-ефузивної діяльності наземних вулканічних центрів.
П.7.2. Геотектонічна позиція та зв'язок із магматичними формаціями	П.7.2.1. Колчеданові родовища трапляються лише в межах геосинклінальних зон: А – у трюгах раннього етапу геосинклінального розвитку; В – в зоні центрально-геосинклінальних піднять; С – у міжгірських прогинах; D – у передгірських прогинах.
	П.7.2.2. Колчеданові родовища просторово та парагенетично пов'язані з проявами ранньогосинклінального: А – субмаринного базальтоїдного магматизму; В – ліпарито-дацитового вулканізму; С – граніто-батолітового процесу; D – дополітоутворення гіпербазитів.
	П.7.2.3. У складі вулканогенно-осадових товщ руди тісно асоціюють з магматичними породами, що належать до формації: А – спіліто-кератофірів; В – андезито-дацитів; С – трапів.
П.7.3. Генетичні класи та зони колчеданового зруденіння	П.7.3.1. Колчеданові родовища є важливим джерелом видобутку (окрім сірки): А – Cu, Pb, Zn; В – Fe, Ni, Co; С – W, Mo, Sn.
	П.7.3.2. У класифікації колчеданових родовищ перш за все враховуються: А – глибинно-фаціальні відмінності; В – термобаричні параметри; С – мінеральні відміни руд; D – морфометричні особливості.
	П.7.3.3. Гіпсометричні співвідношення колчеданових покладів різних фацій завжди витримані: А – субвулканічні нижче, субмаринні вище; В – навпаки.
	П.7.3.4. Колчеданові родовища типу “Куроко” відрізняються тим, що в їхніх межах фаціальні відміни: А – дуже наближені і вивлені в одному рудному покладі; В – дуже рознесені у вертикальному розрізі; С – взагалі не виявлені.

Екзогенні процеси рудоутворення

Модуль III.1 – Родовища кори звітрювання

III.1.1. Генетична модель та головні чинники рудоутворення	III.1.1.1. Кора звітрювання <i>формується</i> під впливом чинників: A – атмосферних та біогенних; B – сейсмічно-гравітаційних; C – електромагнітних; D – соціально-екологічних.
	III.1.1.2. З корамаи звітрювання <i>пов'язані</i> промислові родовища металів: A – Fe, Al, Mn, Ni, V, Cu; B – Pb, Zn, Sb, Hg, Au, Ag; C – Ti, Cr, Pt, Os, Ir, Ce; D – Mo, W, Sn, Be, Ta, Nb.
	III.1.1.3. <i>Відомі</i> декілька морфотипів кір звірювання, окрім A – контактово-метасоматичного; B – контактово-карстового; C – лінійного; D – площинного; E – площинно-лінійного.
	III.1.1.4. Розвиток процесів звітрювання гірських порід і руд обмежений: A – рівнем ґрунтових вод; B – зонами поширення бактерій; C – ізотермою +1 ⁰ C; D – зоною корінних порід.
	III.1.1.5. Звітрювання з дезінтеграцією порід до стану окремих елементів та їхніх сполук, <i>називають</i> : A – хімічним; B – фізичним; C – розчиненням.
	III.1.1.6. За визначенням Вернадського, кора звітрювання – це особлива термодинамічна оболонка земної кориякій властиві: A – низькі значення Т - Р та висока активність O ₂ ; B – висока активність живих організмів; C – активна діяльність людини; D – середні порядки Р - Т за активності CO ₂ .
	III.1.1.7. Зони поширення вторинно змінених порід <i>називають зоною</i> : A – гіпергенезу; B – гіпогенезу; C – гальміролізу; D – дефляції.
	III.1.1.8. <i>Головними чинниками</i> процесів хімічного звітрювання є всі наведені нижче, крім : A – атмосферного тиску; B – температури середовища; C – вуглекислоти та гумусових кислот; D – флори, фауни, бактерій.
III.1.2. Геолого-геоморфологічні та кліматичні закономірності поширення і принципи генетичної класифікації	III.1.2.1. У корах звітрювання масивів основних та ультраосновних порід <i>можуть виникати родовища</i> : A – Fe, Mn, Ni, Co; B – Al, Mg, Cr, V; C – Pb, Zn, Cu, Mo.
	III.1.2.2. У корах звітрювання кислих та лужних масивів <i>можуть виникнути</i> родовища типу: A – залишкових бокситів; B – осадових бокситів; C – лімонітових руд; D – манганіт-піролюзитових руд.

	III.1.2.3. Профіль кори звітрювання є <i>поняттям</i> : A – мінералогічним; B – геоморфологічним; C – геофізичним; D – геодезичним.
	III.1.2.4. Найбільш сприятливими для утворення родовищ металів (Al, Fe, Mn, Ni, Co) є профіль звітрювання : A – латеритний; B – глинистий; C – рівнинний; D – типу горбогір'я.
	III.1.2.5. Найбільш сприятливими для утворення родовищ каоліну, нонтроніту, галуазиту є <i>профіль звітрювання</i> : A – глинистий; B – пісковиковий; C – латеридний; D – рівнинний.
	III.1.2.6. Найбільш сприятливим для формування родовищ, що пов'язані з корама звітрювання, є <i>рельєф типу</i> : A – легкого горбогір'я; B – середньогір'я; C – високогір'я; D – рівнина.
	III.1.2.7. Найбільш сприятливими для формування родовищ, що пов'язані з корама вивітрювання, є <i>кліматичні умови</i> : A – тропіків-субтропіків; B – аридні зони пустель; C – нівальні та приарктичні; D – помірно-континентальні.
	III.1.2.8. Генетична класифікація родовищ кори звітрювання <i>грунтується на уявленнях</i> про тип рудоутворювальної системи, зокрема, про її : A – Eh та PT-режим; B – PT-режим; C – положення відносно поверхні; D – рухомість (або застійність).

Модуль III.2 – Залишкові родовища.

III.2.1. – Умови утворення та місцезнаходження в зоні гіпергенезу	III.2.1.1. Залишкові родовища кори звітрювання <i>формуються в зоні</i> : A – максимальної аерації та просочування вод; B – повного насичення з активним водообміном; C – повного насичення з уповільненим водообміном; D – застійних вод.
	III.2.1.2. Для виникнення залишкових родовищ кори звітрювання <i>визначальними є умови середовища</i> : A – окисні; B – нейтральні; C – відновні; D – мінливі.
	III.2.1.3. <i>Типовою формою</i> залишкових рудних тіл є : A – пологі поклади, лінзи, гнізда; B – жили, штоки; C – штокверки, сідлоподібні.
	III.2.1.4. Залишкові родовища Fe, Ni, Co <i>пов'язані з корама звітрювання</i> : A – гіпербазитів; B – гранітоїдів; C – сієнітів; D – кімберлітів.

	III.2.1.5. Залишкові родовища алюмінію <i>пов'язані</i> з корами звітрювання: A – гранітоїдів, сієнітів; B – кімберлітів.; C – дуніт-перидотитів; D – габро-норитів.
III.2.2. Особливості речовинного складу і типи зруденіння	III.2.2.1. Руди родовищ залишкового класу <i>належать до типу</i>: A – окисдно-гідрооксидних – гідросилікатних; B – сульфідно-сульфосольових; C – карбонатних; D – галоїдних.
	III.2.2.2. <i>Головними мінералами</i> залишкових руд заліза є : A – HFeO_2 та $\text{HFeO}_2 \cdot n\text{H}_2\text{O}$; B – FeCO_3; C – FeS, FeS_2, FeAsS_2; D – FeFe_2O_4, Fe_3O_4.
	III.2.2.3. З текстурно-структурного погляду залишкові руди <i>представлені</i> агрегатами типу : A – землисто-грудкуватих; B – крустифікаційних; C – крупнокристалічних масивних; D – брекчієвих.
	III.2.2.4. Для залишкових родовищ алюмінію <i>характерні руди</i> переважно: A – бокситові; B – лімонітові; C – гарнієрит-ревденськітові; D – асболан-псиломеланові.

Модуль III.3. Інфільтраційні родовища

III.3.1. Умови утворення і місцезнаходження в зоні гіпергенезу	III.3.1.1. Інфільтраційні родовища кори звітрювання <i>формується</i> в зоні їхнього : A – повного насичення з уповільненим водообміном; B – повного обміну з активним водообміном; C – максимальної аерації просочуваних вод; D – застійних вод.
	III.3.1.2. Для виникнення інфільтраційних родовищ кори звітрювання <i>визначальною умовою</i> є зміна: A – окисненого режиму на відновний; B – відновного на окиснений; C – лужного на кислотний; D – лужного на нейтральний.
	III.3.1.3. На відміну від залишкових, інфільтраційні родовища кори звітрювання <i>формується</i> в нижній частині зони гіпергенезу з огляду на зміни: A – кислотного режиму зони окиснення на лужний режим зони відновлення; B – лужного режиму зони відновлення на кислотний режим зони окиснення; C – важливішим є настрої Всевишнього Творця.
	III.3.1.4 У нижній частині зони гіпергенезу з відновним режимом слабо лужного середовища <i>формується родовища</i>: A – інфільтраційного класу; B – залишкового класу; C – рудоутворення не відбувається.
III.3.2. Особливості речовинного складу та типи зруденіння	III.3.2.1. У відновних умовах нижньої частини зони гіпергенезу <i>формується</i> інфільтраційні родовища: A – Cu, V, U, Mo; B – Fe, Mn, Ni, Co; C – Pb, Zn, Au, Cd; D – W, Sn, Ta, Nb.

	III.3.2.2. У відновних умовах інфільтраційного зруденіння <i>нагромаджуються мінерали з участю:</i> A – U^{4+}, Cu^0, V^3, Mo^{4+}; B – U^{6+}, Cu^2, V^{5+}, Mo^{6+}; C – Fe^{3+}, Mn^{4+}, Al^{3+}, Sn^{4+}; D – Sb^{3+}, Hg^{2+}, Pt^0, Au^0.
	III.3.2.3. Руди інфільтраційного походження щодо залишкових <i>завжди залягають</i> гіпсометрично: A – нижче; B – вище; C – на одному рівні; D – з правого боку.

Модуль III.4. Розсипні родовища.

III.4.1. Генетичні моделі та головні чинники рудоутворення	III.4.1.1. <i>Головним чинником</i> формування рудоносних розсипищ є: A – гравітаційний; B – геомагнітний; C – термодинамічний; D – біохімічний.
	III.4.1.2. У складі розсипищ цінні мінерали <i>диференційовані</i> за: A – розміром та масою частинок; B – хімічним складом і структурою; C – електромагнітними властивостями; D – кольором і твердістю.
	III.4.1.3. У розсипищах <i>здатні концентруватися</i> корисні мінерали, що мають A – значну питому вагу і важкорозчинні; B – значну питому вагу і легко окиснюються; C – досконалу спайність або велику крихкість; D – високу твердість та розчинність.
	III.4.1.4. У разі формування родовищ типу алювіального розсипища під час <i>межені відбувається:</i> A – сортування і збагачення матеріалу; B – нагромадження уламкового матеріалу; C – розмивання і руйнування матеріалу; D – процеси перевідкладення.
	III.4.1.5. – Металоносні літоральні розсипища <i>формуються</i> в умовах морського берега: A – стабільного типу; B – акумулятивного типу; C – абразійного типу.
III.4.2. Геолого-геоморфологічні та кліматичні умови місцезнаходження	III.4.2.1. До групи “силових” <i>належать розсипища:</i> A – колювіальні, пролювіальні; B – елювіальні, латеральні; C – алювіальні, флювіо-гляціальні.
	III.4.2.2. Головний металоносний пласт алювіального розсипища <i>називають:</i> A – пісками; B – торфами; C – плащем.
	III.4.2.3. Кліматично <i>найсприятливішими</i> для формування еолових розсипищ є зони: A – пустельно-аридні; B – субарктичні (нівальні); C – субтропічні й тропічні; D – помірно континентальні.
	III.4.2.4. Головний металоносний пласт <i>залягає</i> на поверхні лише в межах розсипищ, що <i>належать до класу:</i> A – прибережно-морських; B – елювіальних; C – алювіальних (крім косових); D – делювіальних.

III.4.3. Генетична класифікація та типи розсипного зруденіння	III.4.3.1. Генетична систематика розсипних родовищ <i>базується на уявленнях про:</i> А – природу самого розсипища; В – про його промислове значення; С – про тип його речовинного джерела; D – про фізико-хімічні умови кристалізації його корисних мінералів.
	III.4.3.2. Родовища типу елювіальних розсипищ від “залишкових” <i>відрізняються</i> тим, що складені мінералами різного походження: А – перші ендегенними, другі екзогенними; В – перші екзогенними, другі ендегенними; С – перші сульфідами, другі оксидами; D – перші вторинними, другі гіпергенними.
	III.4.3.3. У розсипищах <i>не здатні нагромаджуватися</i> такі мінерали, як: А – MoS ₂ , PbS, ZnS, CaF ₂ ; В – SnO ₂ , TiO ₂ , Al ₂ O ₃ , FeTiO ₃ ; С – Pt, Au, Zr[SiO ₄], (Ce, La)PO ₄ , С (куб.); D – (Fe, Mn)WO ₄ , (Fe, Mn)(Nb, Ta) ₂ O ₆ .
	III.4.3.4. Родовища підкласу гляціальних розсипищ <i>мають промислове значення</i> як джерело: А – будівельного матеріалу; В – Au, SnO ₂ , TiO ₂ ; С – алмазів, гранату, циркону; D – W, Mo, Be, Li.

Модуль III.5. Механічно-осадові родовища.

III.5.1. Генетична модель та головні чинники рудоутворення	III.5.1.1. Речовинно-механічно-осадові родовища <i>пов'язані з</i> : А – корама звітрювання; В – зонами підводного вулканізму та гальпіризму; С – областями наземно-вибухового вулканізму; D – прибережно-морськими зонами руйнування конгломератів та пісковиків.
	III.5.1.2. – <i>Визначальним чинником</i> механічно-осадового рудогенезу є: А – сили гравітації і швидкості течії; В – інтенсивність звітрювання порід; С – домінування фізичного або хімічного звітрювання порід; D – кліматичні умови нивальних зон.
	III.5.1.3. – Сутність процесів формування механічно-осадових родовищ <i>полягає в:</i> А – гранулометричній диференціації уламкового матеріалу; В – обкатуванні уламкового матеріалу; С – цементації уламкового матеріалу; D – дефляції або суфозії відкладів.
III.5.2. Геологічні умови місцезнаходження та типізація родовищ	III.5.2.1. До механічно-осадового класу <i>належать родовища:</i> А – глини, пісків та гравію; В – вапняків і доломітів; С – пісковиків і конгломератів; D – глинистих і горючих сланців.
	III.5.2.2. За умовами утворення генетичний клас механічно-осадових родовищ <i>поділяють на підкласи:</i> А – морських та озерних; В – річкових, косових, долинних; С – хемогенних та біогенних; D – енде- та екзогенних.
	III.5.2.3. Родовища глини переважно осадового походження, крім: А – бокситових, гарнієритових; В – бентонітових, монтморилонітових; С – нонтроніт-галуазитових; D – радіолярієвих, діатомітових.

Модуль III.6. – Хемогенно-осадові родовища.

III.6.1. Генетична модель і головні чинники рудоутворення	III.6.1.1. Сутність процесів формування хомогенно-осадових родовищ <i>полягає</i> у : A – диференціації мінеральних речовин за розчинністю та стійкістю у середовищі з різними Eh і рН; B – гранулометричній диференціації речовини; C – у вибіркового поглинанні розчинних сполук мікро- та макроорганізмами; D – хімічно-реактивній взаємодії речовин у різних РТ-зонах водоймища.
	III.6.1.2. <i>Визначальним чинником</i> процесів хомогенно-осадових рудогенних гумідних зон є: A – зміна Eh і рН водного середовища; B – зміна Т і Р на різних глибинах; C – інтенсивність випаровування води; D – маса і розмір мінеральних частинок, що осаджуються.
	III.6.1.3. <i>Визначальним чинником</i> процесів хомогенно-осадового рудогенезу аридних зон є: A – інтенсивність випаровування води; B – зміна Eh і рН водного середовища; C – зміна Т і Р на різних глибинах; D – життєдіяльність мікроорганізмів.
	III.6.1.4. Metали, що утворюють хомогенно-осадові родовища гумідних зон, <i>постачують річки</i> у вигляді : A – істинних розчинів; B – колоїдних розчинів; C – дрібно -уламкового матеріалу; D – за допомогою мікроорганізмів.
	III.6.1.5. Мінеральні компоненти, що утворюють хомогенно-осадові родовища аридних зон, <i>постачаються до басейнів</i> у вигляді: A – істинних розчинів; B – колоїдних розчинів C – дрібноуламкового матеріалу; D – грубодисперсних систем.
III.6.2. Геолого-кліматичні умови формування родовищ	III.6.2.1. Хомогенно-осадові родовища аридних зон переважно <i>розміщені серед</i>: A – відкладів лагун, озер, лиманів; B – грубокластичних фацій морського шельфу; C – вапнякових фацій континентального шельфу; D – глибоководних мулів і глин.
	III.6.2.2. Хомогенно-осадові родовища металів переважно <i>розміщені</i> в гумідних зонах серед відкладів: A – кластичних фацій морського шельфу; B – лагун, лиманів, озер; C – карбонатних фацій континентального схилу; D – глибоководних мулів і глин.
	III.6.2.3. Хомогенно-осадові родовища аридних зон, як звичайно, <i>злягають</i> серед відкладів: A – сульфат-карбонатної фації; B – кременисто-карбонатної фації; C – залізисто-кременистої фації; D – бітумінозних сланців.
III.6.3. Особливості речовинного складу й типи зруденіння	III.6.3.1. До хомогенно-осадового класу аридних зон <i>належать</i> родовища: A – NaCl, KCl, CaSO₄ H₂O, самородної сірки; B – Fe₂O₃ n H₂O, Al₂O₃ n H₂O, MnO₂ n H₂O; C – FeCO₃, MnCO₃, Al₂(CO₃)₃; D – PbSO₄, CuSO₄, ZnSO₄.
	III.6.3.2. До хомогенно-осадового класу гумідних зон <i>належать</i> родовища: A – гідрооксидів Fe, Mn, Al; B – карбонатів Pb, Zn, Cu; C – галоїдних солей, самородної сірки; D – NaCl, KCl, CaSO₄ 2H₂O.

	III.6.3.3. Для хемогенно-осадових руд гумідних зон <i>типоморфною є будова</i>: A – оолітова, органогенна; B – уламково-брекчієва; C – масивна середньозерниста; D – прожилково-вкраплена.
	III.6.3.4. Осадові родовища металів з фаціальними переходами від гідроокисних до карбонатних <i>належать до класу</i>: A – хемогенних – Fe, Mn або Al в гумідних зонах; B – хемогенних – NaCl, KCl в аридних зонах; C – вулканогенно-осадових – Fe-Mn; D – залишкових Fe, Mn або Al.
	III.6.3.5. У межах хемогенно-осадових родовищ з віддаленням від берега та з поглибленням морського басейну <i>формується рудні зони</i>: A – гідроокисна, потім карбонатна; B – карбонатна, потім гідроокисна; C – обидві на однаковій глибині; D – одна – правіше, інша – лівіше.
	III.6.3.6. Пластоподібні родовища Fe, Mn або Al з фаціальним переходом від гідроокисних до карбонатних руд <i>належать до класу</i>: A – хемогенно-осадових гумідних зон; B – хемогенно-осадових аридних зон; C – біогенно-осадових; D – залишкових кір звітрювання по гіпербазитах.
	III.6.3.7. В Україні <i>найбільшим</i> серед хемогенно-осадових родовищ заліза є: A – Керченське; B – Волинське; C – Нікопольське, D – Криворізьке.
	III.6.3.8. В Україні <i>найбільшим</i> серед хемогенно-осадових родовищ марганцю є: A – Нікополь – Великий Токмак; B – Кривий Ріг; C – Чіатурі; D – Завалля.
	III.6.3.9. З віддаленням від берега моря (з глибиною) розміщені родовища руд: A – Al, потім Fe і Mn; B – Fe, потім Al і Mn; C – Mn, потім Fe і Al.

Модуль III.7. Біохімічно-осадові родовища.

III.7.1. Особливості походження та речовинного складу	III.7.1.1. Біохімічно-осадове <i>походження мають</i> усі наведені типи родовищ, окрім: A – апатиту і карбонатиту; B – фосфориту і вуглеводнів; C – кременистих та карбонатних порід; D – “аспідних” сланців з Mo-V-U.
	III.7.1.2. Біохімічно-осадові процеси з активною участю анаеробних бактерій <i>сприяють виникненню родовищ</i>: A – Si-пісковиків та Mo-V-U; B – діатомітів, трепелу, опоки; C – мергелів, доломітів, вапняків; D – лимонітів, бокситив, піролузитів.

III.7.2. Геологічні умови місцезнаход- ження та галузі використання	III.7.2.1. Біохімічно-осадові руди типу “черепашників” <i>не можуть бути використані як:</i> A – металургійна сировина (флюс); B – руда на фосфор; C – будівельний матеріал; D – облицювальний камінь.
	III.7.2.2. Переважна більшість родовищ біохімічно-осадового походження <i>пов’язана з відкладами:</i> A – континентального шельфу; B – глибоководних западин; C – серединно-океанічних хребтів; D – рифтових зон.
	III.7.2.3. З біохімічно-осадовими родовищами вуглеводнів <i>можуть бути пов’язані промислові концентрації :</i> A – Ge, V, Be, U, Sc, Se; B – Fe, Mn, Al, Ti, Cr; C – Cu, Pb, Zn, Cd, Ag; D – W, Mo, Sn, Ta, Nb.

Модуль III.8. – Вулканогенно-осадові родовища.

III.8.1. Генетична та геотектоніч на позиція	III.8.1.1. Генетично родовища вулканогенно-осадового складу є <i>найближчими до :</i> A – колчеданових субмаринної фації; B – колчеданових субвулканічної фації; C – вулканогенно-гідротермальних; D – хемогенно-осадових.
	III.8.1.2. <i>Головним речовинним джерелом</i> вулканогенно-осадових руд є: A – центри підводно-вулканічної та гідротермальної діяльності; B – кори звітрювання та продукти наземного вулканізму; C – зони окиснення та руйнування сульфідних руд різного походження; D – зони окиснення та руйнування оксидних руд різних металів.
	III.8.1.3. Вулканогенно-осадове зруденіння <i>пов’язане з процесами підводного вулканізму в зонах:</i> A – рифтів та геосинклінальних трогів; B – тектоно-магматичної активізації платформ; C – вулканогенних поясів; D – прибережного рудогенезу.
III.8.2. Особливості речовинного складу та типи зруденіння	III.8.2.1. До класу вулканогенно-осадових <i>можуть належати руди:</i> A – Fe-Mn-оксидні та Cu-Pb-Zn-сульфідні; B – Fe-Mn-карбонатні та сульфідні; C – бурозалізнякові та бокситові; D – сульфідні Cu-Ni (з Co, Pt, Au).
	III.8.2.2. Нагромадження Fe-Mn конкрецій сучасних морів та океанів <i>мають походження:</i> A – вулканогенно-осадове; B – хемогено-осадове; C – біохімічно-осадове; D – механічно-осадове з метеоритів.
	III.8.2.3. Вулканогенно-осадові родовища сульфідних Pb-Zn-Cu руд субмаринної фації (тип “Куроко”) <i>можуть мати поступові переходи до:</i> A – гідротермально-метасоматичних руд субвулканічної фації; B – хемогено-осадових; C – біохімічно-осадових; D – механічно-осадових.

	III.8.2.4. Пластові тіла оксидних Fe-Mn або сульфідних Pb-Zn-Cu руд, що залягають серед вулканогенно-осадових товщ ранньогеосинклінальних типів (інколи в асоціації з породами спіліт-кератофірової формації) <i>належать</i>, найімовірніше, до утворень класу: A – вулканогенно-осадових; B – хемогенно-осадових; C – метаморфізованих; D – власне магматичних.

Метаморфогенні процеси рудоутворення

Модуль IV.1. Фації метаморфізму та принципи класифікації метаморфогенних родовищ

IV.1.1. Базові поняття про фізично-хімічну сутність процесів метаморфізму	IV.1.1.1. Родовища, створені або перетворені внаслідок перекристалізації гірських порід та руд за умов високих P і T, <i>називають</i> :		
	A – метаморфогенними; B – метаморфічними; C – метаморфізованими; D – метасоматичними.		
	IV.1.1.2. Процес заміщення старих породо- або рудотворних мінералів новими, але зі збереженням твердого стану мінерального агрегату в цілому, <i>називають</i> :		
	процес: A – нормальним метаморфізмом; B – гідротермальним метасоматозом	у разі: 1 – збереження вихідного хімічного складу породи (руди) зі значним зменшенням її об'єму; 2 – радикальної зміни вихідного хімічного складу породи (руди) зі збереженням її об'єму	
	IV.1.1.3. Процес заміщення старих породо- або рудотворних мінералів новими, зі збереженням твердого стану мінерального агрегату в цілому, <i>називають</i> :		
	процес: A – гідротермальним метасоматозом; B – нормальним метаморфізмом	схема процесу: 1. – +C +D → +AB↑ 2. – → AB + H₂O + CO₂↑	
IV.1.2. Головні чинники метаморфізму та його рудо-генерувальна роль	IV.1.2.1. Залежно від масштабу прояву та характеру дії головних чинників <i>розрізняють</i> типи метаморфізму:		
	масштаб A – локальний; B – регіональний	чинники 1 – T (термальний) 2 – P (динамічний) 3 – PT (термодинамічний)	тип a – контактний (ореольний); b – дислокаційний (лінійний); c – об'ємний.
	IV.1.2.2. Процеси рудоутворення <i>неможливі</i> на етапі перетворення типу: A – анатексії; B – прогресивного метаморфізму; C – регресивного метаморфізму.		
	IV.1.2.3. Ступені метаморфізму <i>визначають</i> за наявності мінералів-індикаторів, стійких у мінеральних температурних межах:		
мінерал A – каолінит; B – хлорит; C – мусковіт; D – гіперстен, санідин	межа T⁰C 1 – до 400 – 450°C; 2 – до 550 – 600°C; 3 – до 700 – 750°C; 4 – до 900 – 950°C.		
IV.1.2.4. Ступінь метаморфогенної зміни гірських порід, що за певних PT-умов досягли повної внутрішньої рівноваги всіх мінеральних фаз, <i>називають</i> : A – фацією метаморфізму; B – фазою метаморфізму; C – палінгенезом; D – анатексисом.			

	IV.1.2.5. З “цеолітовою” фацією метаморфізму базальтів <i>пов’язані</i> родовища: A – самородної міді; B – Cu–колчеданові, деякі золоторудні; C – Pb, Zn, Mn; D – залістистих кварцитів; E – корунду та Al-сировини.
	IV.1.2.6. В умовах метаморфічної фації <i>формуються</i> родовища: A – залістистих кварцитів, золоторудні фації “зелених сланців” морфогенно-гідротермальні; B – самородної міді та Cu-колчеданові; C – Mn, Pb-Zn; D – графіту, корунду.
	IV.1.2.7. В умовах “амфіболітової” фації метаморфізму <i>формуються</i> родовища: A – графіту, наждаку, дистену-силіманіту; B – залістистих кварцитів, деякі золоторудні; C – Mn, Pb-Zn; D – самородної міді.

Модуль IV.2. Власне метаморфічні родовища.

IV.2.1. Загальні поняття та умови місцезнаходження	IV.2.1.1. – Родовища, що виникають унаслідок внутрішнього перерозподілу компонентів мінеральної речовини гірських порід за умов високих P і T, <i>називають</i>: A – метаморфічними; B – метаморфізованими; C – збірно-перекристалізованими; D – метасоматично заміщеними.
IV.2.2. Головні рудні формації, зв’язок із фаціями метаморфізму	IV.2.2.1. – До власне метаморфічних родовищ “гранулітової” фації <i>належать</i> поклади: A – кварцитові, кристалічні сланці з альмандином або піропом; B – залістисті кварцити, деякі золоторудні; C – мармури, покрівельні сланці.
	IV.2.2.2. – До власне метаморфічних родовищ “зелених сланців” <i>належать</i> поклади: A – мрамурів, покрівельних сланців; B – залістистих кварцитів; C – кристалічних дистен-силіманітових сланців; D – гранат-ставролітових кристалічних сланців.

Модуль IV.3. Метаморфізовані родовища

IV.3.1. Загальні поняття та умови місцезнаходження	IV.3.1.1. Родовища енто- або екзогенних руд, що були перетворені (під дією високих P і T) разом із навколишніми породами, <i>називають</i>: A – метаморфізованими; B – метаморфічними; C – метасоматичними; D – рекристалізованими; E – регенерованими.
IV.3.2. Головні рудні формації контактово-метаморфізованих родовищ	IV.3.2.1 До класу контактово-метаморфізованих <i>належать</i> родовища: A – корундитів, брауніт-гаусманітових руд, графітізованого вугілля; B – залістистих кварцитів; C – графітоносних гнейсів; D – дистен-силіманітових сланців.
	IV.3.2.2. З контактово-метаморфізованими родовищами <i>пов’язані</i> промислові концентрації: A – Mn, наждаків, прихованокристалічного графіту; B – Fe, Au, Bi; C – Al, Ti, Cr; D – Cu, Pb, Zn.

IV.3.3. Головні рудні формації регіонально-метаморфізованих родовищ	IV.3.3.1. До класу регіонально-метаморфізованих належать родовища таких металів: A – Fe, Mn, Au-U, Pb-Zn; B – Al, Ti, Cr, V; C – Ni-Co-Cu, Pt-Os; D – Mo-W-Sn-Be.
	IV.3.3.2. До класу регіонально-метаморфізованих належать родовища таких неметалів: A – апатиту, графіту; B – гранату, слюди; C – фосфориту, флюориту; D – польового шпату і кварцу.
	IV.3.3.3. До класу регіонально-метаморфізованих з фації “зелених сланців” належать родовища: A – залізистих кварцитів; B – брауніт-гаусманітових руд Mn та сульфідних руд Pb і Zn; C – графітизованого вугілля; D – корундованих бокситів.
	IV.3.3.3. До класу регіонально-метаморфізованих в амфіболіт-гранулітовій фації належать родовища: A – брауніт-гаусманітових руд Mn та сульфідних руд Pb і Zn; B – залізистих кварцитів та золото-ураноносних докембрійських конгломератів; C – графітизованого вугілля; D – корундованих бокситів.

Модуль V.1.1. Родовища заліза.

V.1.1.1.	Головна частина (понад 80%) світових запасів залізних руд <i>представлена родовищами</i> , що належать до двох генетичних типів: A – морські прибережно-осадові та регіонально-метаморфізовані; B – пізньомагматичні та контактово-метасоматичні; C – гідротермальні та грейзенові; D – залишкові та континентально-осадові.		
V.1.1.2.	Головні світові запаси заліза <i>представлені</i> двома формаціями руд: A – джеспітровою та прибережною бурозалізнякаво-сидеритовою; B – титаномагнетитовою та апатит-магнетитовою; C – магномагнетитовою та сидеритовою (гідротермальною); D – магнетитоносних скарнів та природно легованою бурозалізнякавою .		
V.1.1.3.	Залізорудні родовища пізньо-магматичного класу <i>представлені</i> двома формаціями, що відрізняються за характером магматичних зв'язків та геотектонічних позицій:		
	рудна формація A – титаномагнетитова; B – апатит-магнетитова; C – магномагнетитова; D – скарново-магнетитова.	магматичні масиви 1 – піроксеніти, габро; 2 – сієніти; 3 – гранодіорити; 4 – трапи.	позиція а – зони геосинкліналей; б – платформи, щити; в – зони тектономагматичної активізації; г – платформи.
V.1.1.4.	Залізорудні родовища комплексних руд <i>трапляються лише у складі</i> власне магматичної формації: A – титаномагнетитової; B – апатит-магнетитової; C – магномагнетитової; D – гематит-магнетитової (з мартитом); E – скарново-магнетитової.		
V.1.1.5.	Родовища заліза, що виникли на контакті гіпабісальних гранодіоритів з вапняками, <i>досить специфічні за мінеральним складом руд</i> , а саме: A – магнетит-гранат-піроксенові; B – апатит-магнетитові; C – титаномагнетит-кульсонітові; D – пірит-піротинові (інколи з арсенопіритом)		
V.1.1.6.	У родовищах заліза <i>рудотворними мінералами можуть бути</i> всі, наведені нижче, окрім: A – пірит, піротин, арсенопірит;		

	В – магнетит, гематит, лимоніт; С – тюрингіт, шамозит, мартит; D – сидерит, гетит, гідроветит; Е – яковсит, кульсоніт, ільменіт.
V.1.1.7.	<i>Рудотворними мінералами родовищ заліза можуть бути</i> всі наведені нижче, окрім: А – FeS ₂ , FeS, FeAsS; В – Fe ₄ Al [AlSi ₃ O ₁₀] [OH] ₆ nH ₂ O; С – (Fe, Ti), Fe ₂ O ₄ , (Mn,Fe) Fe ₂ O ₄ ; D – HFeO ₂ - HFeO ₂ nH ₂ O; Е – FeCO ₃ , FeTiO ₃ , Fe ₂ O ₃ .
V.1.1.8.	За походженням <i>природно леговані руди заліза є</i> : А – залишковими латеритної кори звітрювання; В – пізньо-магматичними; С – гідротермальними помірних глибин; D – прибережноосадовими; Е – метаморфізованими.
V.1.1.9.	Воронкоподібні родовища типу вибухових брекчій з магнетитовим цементом <i>належать до генетичної групи</i> : А – гідротермальних приповерхневих, що асоціюють із трапами; В – гідротермально-метасоматичних, помірно глибинних серед доломітизованих вапняків; С – пізньомагматичних у піроксенітах; D – контактово-метасоматичних.
V.1.1.10.	Брекчіїв магнетитові руди трапляються в залізорудних родовищах типу: А – гідротермальних приповерхневих магномагнетитової формації; В – гідротермальних помірно глибинних сидеритової формації; С – пізньомагматичних титано-магнетитової формації; D – пізньомагматичних апатит-магнетитової формації.
V.1.1.11.	Залишкові родовища природно легованих руд заліза <i>пов'язані з латеритними кора</i> ми звітрювання вивержених порід типу: А – основних та ультраосновних; В – кислих та ультраосновних; С – середніх та лужних; D – ефузивних та екструзивних.
V.1.1.12.	<i>Промислове значення мають</i> ендегенні родовища заліза всіх наведених типів, окрім: А – ліквіційно-магматичних; В – пізньо-магматичних; С – скарнових; D – гідротермальних.
V.1.1.13.	<i>Промислове значення мають</i> екзогенні родовища заліза усіх наведених типів, окрім: А – залишкових в латеритних корах звітрювання по гранітах; В – залишкових латеритних корах звітрювання по дунітах; С – осадових прибережно-морських; D – Fe-Mn – конкрецій в океанічних западинах; Е – континентально-осадових (фація “болотних руд”).

Модуль V.1.2. Родовища марганцю

V.1.2.1.	Головна частина світових запасів марганцевих руд <i>представлена родовищами</i> , що належать до двох генетичних типів: А – осадові та залишкові; В – гідротермальні та скарнові; С – альбітитові та грейзенові; D – високометаморфізовані; Е – власне магматичні.
V.1.2.2.	Провідне промислове значення мають <i>родовища</i> піролюзит-манганіт-родохрозитових руд, що належать до типу: А – осадових прибережно-морських (кластофілітів); В – залишкових у зонах латеритного звітрювання; С – хемогенно-осадових серед вапняків; D – гідротермально-метасоматичних; Е – слабометаморфізованих.
V.1.2.3.	З віддаленням від палеоберега та зі збільшенням глибини басейну хемогенно-осадові руди Al,

	Fe, Mn здатні утворювати промислові концентрації цих металів у такій послідовності: A – Al-Fe-Mn; D – Fe-Al-Mn; C – Fe-Mn-Al; D – Mn-Fe-Al; E – Al-Mn-Fe.
V.1.2.4.	<i>Рудотворними мінералами</i> залишкових родовищ марганцю <i>можуть бути</i> : A – піролюзит, манганіт, псиломелан; B – брауніт, гаусманіт; C – родохрозит, родоніт, бустаніт; D – тефроїт, спесартин, п'ємонтит.
V.1.2.5.	<i>Рудотворними мінералами</i> залишкових родовищ марганцю є: A – MnO ₂ - MnO ₂ Mn(OH) ₂ - nMnO MnO ₂ nH ₂ O; B – Mn ₂ O ₃ - Mn ₂ O ₄ ; C – MnCO ₃ - MnSiO ₃ -(Mn,Ca)SiO ₃ ; D – Mn ₂ SiO ₄ - MnAl ₂ [SiO ₄] ₃ .
V.1.2.6.	Зі зміною глибини формування хемогенно-осадових руд марганцю у бік моря (тобто від палеоберега) <i>протежується фаціальна мінеральна зональність</i> типу: A – MnO ₂ - MnO ₂ Mn(OH) ₂ - CaCO ₃ ; B – Mn ₃ O ₄ - Mn ₂ O ₃ - MnO ₂ - MnO - CaCO ₃ ; C – CaCO ₃ - MnO ₂ - Mn(OH) ₂ - MnO ₂ ; D – MnO ₂ - Mn CO ₃ - MnSiO ₃ .

Модуль V.1.3. Родовища хрому

V.1.3.1.	Усі великі родовища хрому <i>належать до генотипу</i> : A – власне магматичних; B – елювіальних та прибережних розсипищ; C – пегматитових та грейзенових; D – хемогенно-осадових.		
V.1.3.2.	Усі великі родовища хромшпінелідів просторово та генетично <i>пов'язані</i> з інтрузивами: A – дунітів, перидотитів, піроксенітів; B – габро-норитів, долеритів; C – гранітів, діоритів, аляскітів; D – сієнітів, нефелінових сієнітів, монцонітів.		
V.1.3.3.	Залежно від типу рудно-магматичної диференціації <i>виділяють</i> два генетичні класи родовищ хромшпінелідів, що відрізняються типом рудних покладів і мають назву:		
	класи A – ранньомагматичні; B – пізньомагматичні; C – ліквацийно-магматичні	рудні поклади 1 – донні вкраплені (сингенні); 2 – масивні жильні (епігенні); 3 – густо вкраплені (син- та епігенні)	типи а – Бушвельдський; в – Уральський; с – Норильський (або сульфідний).
V.1.3.4.	Головними рудотворними мінералами хромшпінелідових руд є: A – (Mg, Fe)Cr ₂ O ₄ та (MgFe)(CrAl) ₂ O ₄ ; B – FeCr ₂ O ₄ та Ca ₃ Cr ₂ [SiO ₄] ₃ ; C – хроміт, шпінель, уваровіт.		
V.1.3.5.	<i>Промислова цінність</i> (сортність) хромшпінелідових руд визначена: A – вмістом Cr ₂ O ₃ та Cr ₂ O ₃ /FeO; B – вмістом Cr ₂ O ₃ та Cr ₂ O ₃ /Fe ₂ O ₃ ; C – тільки вмістом Cr ₂ O ₃ ; D – лише співвідношенням Cr/Fe ²⁺ .		
V.1.3.6.	Хромітоносні дуніти, перидотити, піроксеніти зазвичай <i>є в складі</i> магматичних утворень, що мають форму: A – лополіту, лаколіту, силу; B – батоліту, малого інтрузиву, штоку; C – штокверку, сідлоподібного покладу, лінзи.		

Модуль V.1.4. Родовища ванадію

V.1.4.1.	Головним джерелом ванадію є родовища, що мають походження: А – осадове або інфільтраційне (кори звітрування); В – ранньо- та ліквацийно-магматичне; С – гідротермальне або скарнове; D – механічно-осадове або розсипне.		
V.1.4.2.	Осадові родовища ванадію <i>представлені</i> : А – пластами вуглисто-бітумінозних глинистих сланців; В – лінзами пісковиків (інколи конгломератів); С – пластами алевролітів і аргілітів; D – лінзами вугілля (типи лігнітів).		
V.1.4.3.	Головні ванадієві родовища типу карнотит-роскаелітових пісковиків <i>належать (за походженням)</i> до: А – інфільтраційних (латеритні кори звітрування); В – біохімічно-осадових; С – прибережних механічно-осадових; D – контактово-метаморфізованих.		
V.1.4.4.	Родовища ванадію (різного походження) часто є комплексними, і їх супутньо <i>розробляють</i> на:		
	генетичний тип А – пізньо-магматичний; В – інфільтраційний; С – осадовий	мінеральний тип 1 – кульсонітовий; 2 – карнотит-роскаелітовий; 3 – бітумінозно-вуглисті; глинистих сланців із сульфідами	супутні метали Ti-Fe; U; U-Mo-Cu-Pb- Zn-Ni-Co-Re
V.1.4.5.	Пізньомагматичні родовища ванадію генетично і просторово <i>пов'язані з інтрузивами</i> : А – основних та ультраосновних порід; В – гранітоїдів та сієнітів; С – дацитів-андезитів; D – ліпаритів або базальтів.		

Модуль V.1.5. Родовища титану

V.1.5.1.	Головна частина світових запасів титанових руд <i>представлена родовищами</i> , що належать до двох генетичних типів: А – власне магматичного та розсипного; В – метаморфічного та осадового; С – пегматитового та скарнового; D – гідротермального та вулканогенно-осадового.		
V.1.5.2.	Пізньомагматичні родовища титану <i>представлені двома формаціями</i> , що відрізняються речовинно, за характером магматичних зв'язків та геотектонічної позиції:		
	рудні формації А – титаномagnetитова; В – перовськіт-ільменітова; С – рідкіснометалева	магматичні масиви 1 –габро, піроксеніти; 2 –сієніти, нефелінові сієніти; 3 – пегматити	позиція 1 – геосинклінальні зони; 2 – щити, області консолідованої складчастості; 3 – антиклінорні зони.
V.1.5.3.	У родовищах титану, що пов'язані з сієнітами (нефеліновими сієнітами) або з габро-піроксенітами, амфіболітами), <i>рудотворними мінералами можуть бути</i> або-або:		
	споріднені магнетити А – сієніти, нефелінові сієніти В – габро-піроксеніти	мінерали 1 – перовськіт, ільменіт, сфен 2 – титаномagnetит, рутил, анатаз; 3 – лопарит, пірохлор	формули мінералів 1 – CaTiO ₃ , FeTiO ₃ , CaTiSiO ₅ 2 – (Te,Ti)Fe ₂ O ₄ 3 – (Na ₂ ,Ce,Ca)(NiTiO ₃) 4 - (Na,Ce,Ca) ₂ (Nb,Ta,Ti) ₂ O ₆ .
V.1.5.4.	У комплексних розсипних родовищах титану <i>рудотворними</i> є всі наведені мінерали, окрім: А – лопариту, пірохлору В – ільменіту, рутилу, лейкоксену С – ZrSiO ₄ , Ce(PO) ₄ , Y(PO) ₄ .		

Модуль V.1.6. Родовища нікелю-кобальту.

V.1.6.1.	Головні світові запаси нікелю <i>представлені двома формаціями</i> руд, що відповідають двом головним генетичним типам родовищ:

	рудна формація А – сульфідна Co-Ni; В – гідросилікатна гарнієрит-ревденскітова; С – кобальтин-лінеїтова-халькопіритова у мідистих пісковиках	генетичний тип 1 – ліквіційно-магматичний; 2 – залишковий (латеритні кори); 3 – хомогенно-осадовий; 4 – інфільтраційний (латеритні кори); 5 – пізньомагматичні.
V.1.6.2.	Головні світові запаси (~50%) кобальту <i>представлені родовищами</i> певного мінерального складу, що належать до генетичного типу:	
	генетичний тип А – гідротермальні; В – контактово-метасоматичний; С – контактово-осадовий	мінеральний склад 1 – лінеїт-халькопіритовий у мідистих пісковиках; 2 – даніт-глаукодот-кобальтиновий; 3 – шмальтин-хлоантит-нікелін-аргентитовий у скарнах
V.1.6.3.	Родовища сульфідних Co-Ni руд генетично і просторово пов'язані з лополітами та пластовими тілами: А – габро-норитів, перидотитів; В – аляскітів, гранодіоритів, кварцових діоритів; С – нефелінових сієнітів, монзонітів; D – андезит-дацитів, базальтів.	
V.1.6.4.	Родовища сульфідних Co-Ni руд <i>супутньо розробляють</i> на: А – Co, Pt, Os, Ir, Au; В – Fe, Ti, V, Cr; С – Al, Fe, Mn; D – W, Mo, Sn, Ta, Nb.	
V.1.6.5.	Головним мінеральним парагенезисом сульфідних Co-Ni руд ліквіційного походження є: А – FeS-(Fe, Ni, Co) ₉ S ₈ -CuFeS ₂ ; В – FeS ₂ -(Ns, Co) AsS-Cu ₃ FeS ₄ ; С – FeAsS-CoAsS-NiAs-Cu ₂ S.	
V.1.6.6.	Мінеральний парагенезис FeS-(Fe, Ni, Co) ₉ S ₈ -CuFeS ₂ -CuFe ₂ S ₃ , що утворює прожилково-вкраплений тип руд, інколи суцільні руди серед габро-норитів, перидотитів, гіперстенітів, є <i>типовим для родовищ</i> генетичного типу: А – ліквіційно-магматичних; В – пізньомагматичних; С – ранньомагматичних; D – гідротермальних; Е – накладено-скарнових	
V.1.6.7.	Родовища гідросилікатних руд нікелю та кобальту (гарнієрит-ревденскіт-асболанова формація) <i>належать до</i> : А – залишкових у складі латеральної кори звітрявання; В – інфільтраційних у складі сіалітової кори звітрявання; D – хомогенно-осадових зон шельфу.	
V.1.6.8.	Залишкові родовища високоякісних (гарнієрит-ревденскіт-асболанових) руд <i>формуються</i> у складі латеритної кори звітрявання по масивах: А – основних та ультраосновних порід; В – гранодіоритів та кварцових діоритів; С – нефелінових сієнітів, монзонітів; D – аляскітів, аплітів, пегматитів.	

Модуль V.1.7. – Родовища вольфраму-молібдену

V.1.7.1.	Головні світові запаси вольфраму та молібдену <i>представлені родовищами</i> , генетичні типи яких наведені нижче, окрім: А – власне магматичного; В – скарнового; С – грейзенового; D – гідротермального.
V.1.7.2.	<i>Провідним генетичним типом</i> родовищ вольфраму є: А – грейзеновий; В – власне магматичний; С – гідротермальний середньотемпературний; D – розсипний; Е – скарновий.

V.1.7.3.	<i>Провідним генетичним типом</i> родовищ молібдену є: А – гідротермальний середньотемпературний; В – гідротермальний високотемпературний; С – власне магматичний; D – скарновий; Е – осадовий.	
V.1.7.4.	Шееліт-гранат-піроксенові руди з кварц-молібденітовими прожилками і жилами в зоні контакту гранодіоритів з вапняками <i>належать до генетичного типу</i> : А – скарнів; В – грейзенів; С – середньотемпературних гідротермалітів; D – пегматитів.	
V.1.7.5.	Зони поширення серицит-кварцових метасоматитів (нерідко з топазом, берилом, турмаліном), що містять серії кварцових жил з вкрапленістю MoS ₂ , SnO ₂ , (Fe, Mn) WO ₄ , Bi ₂ S ₃ тощо, <i>притаманні родовищам</i> : А – грейзенового типу; В – середньотемпературного гідротермального типу; С – скарнового типу; D – альбітитового типу.	
V.1.7.6.	Грейзенові родовища кварц-вольфрамітової формації просторово і генетично <i>пов'язані з тілами</i> : А – калієвих гранітів значних та помірних глибин; В – помірно кислих гранітів і монзонітів субвулканічних фацій; С – спілітів та кератофірів; D – габро-норитів або дунітів.	
V.1.7.7.	Середньотемпературні родовища гідротермального типу прожилково-вкраплених молібденових та мідно-молібденових руд просторово і генетично <i>пов'язані з тілами</i> : А – помірно кислих гранітів і монзонітів субвулканічних формацій; В – калієвих гранітів значних і помірних глибин; С – габро-норитів, піроксенітів, дунітів; D – андезитів, дацитів, ліпаритів.	
V.1.7.8.	Унікально великими родовищами за запасами власне молібденових, вольфрамових та вольфрам-молібденових руд є:	
	тип родовищ А – Мо (гідротермальний); В – W (грейзеновий); С – W-Мо (скарновий)	назва родовища 1 – Кляймакс (США); 2 – Верхне Кайракти (Казахстан); 3 – Сан-Донг (Корея); 4 – Садбері (Канада); 5 – Брокен-Хіл (Австралія); 6 – Саліван (Канада).
V.1.7.9.	Зони поширення прожилково-вкраплених молібденових та мідно-молібденових руд серед вторинних кварцитів, що <i>пов'язані</i> із субвулканічними тілами помірно кислих гранітів, є типовими для родовищ типу: А – гідротермального середньотемпературного; В – гідротермального високотемпературного; С – контактово-метаморфічного; D – грейзенового.	

Модуль V.2.1. – Родовища міді.

V.2.1.1.	Промислові родовища міді <i>відомі серед усіх наведених генетичних типів</i> , окрім: А – магматитового, грейзенового; В – ліквацийно-магматичного; С – колчеданного, інфільтраційного; D – біохімічно-осадового, вулканогенно-осадового.	
V.2.1.2.	Сульфідні мідно-нікелеві родовища (з Со, Pt, Au) просторово і генетично <i>пов'язані з інтрузивами</i> : А – габро-норитів, піроксенітів, перидотитів, діабазів; В – гранітів, гранодіоритів, кварцових діоритів; С – сієнітів, нефелінових сієнітів, монзонітів; D – дацит-андезитів, ріолітів.	
V.2.1.3.	Мідно-рудні родовища з провідним мінеральним парагенезисом CuFeS ₂ – CuFe ₂ S ₃ – FeS – (Fe, Ni) ₉ S ₈ , найімовірніше, <i>належать до</i> :	

	A – ліквіційно-магматичних; B – скарбових; C – грейзенових; D – вулканогенно-осадових.															
V.2.1.4.	Головна частина (понад 70%) світових запасів мідних руд <i>представлена родовищами</i>, що належать до генетичного типу: A – гідротермальних високих та середніх глибин; B – гідротермальних малих глибин; C – скарнових; D – біохімічно-осадових..															
V.2.1.5.	Найбільші родовища бідних мідних руд <i>притаманні формації</i>: A – мідно-молібденових “порфірових” руд у вторинних кварцитах; B – “мідних пісковиків” серед строкатих теригенних товщ; C – “мідно-цеолітової” в базальтах; D – “мідно-колчеданової” серед спіліто-кератофірів.															
V.2.1.6.	Серед родовищ формації “мідистих пісковиків” <i>найважливішими промислово</i> (близько 30% світових запасів) є ті, що належать до: A – гідротермальних; B – біохімічно-осадових; C – інфільтраційних; D – механічно-осадових.															
V.2.1.7.	<i>Унікальними великими родовищами за запасами власне мідних та свинцево-цинкових руд є:</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th>тип родовища</th> <th>назва родовища</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A – мідне (гідротермальний);</td> <td>1 – Чукікамата (Перу);</td> </tr> <tr> <td>B – свинцево-цинкове (гідротермальний)</td> <td>2 – Саліван (Канада), Брокен-Хілл (США);</td> </tr> <tr> <td></td> <td>3 – Садбері (Канада);</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4 – Сичуань-шань (Китай);</td> </tr> <tr> <td></td> <td>5 – Удокан (Росія);</td> </tr> <tr> <td></td> <td>6 – Джекказган (Казахстан).</td> </tr> </tbody> </table>		тип родовища	назва родовища	A – мідне (гідротермальний);	1 – Чукікамата (Перу);	B – свинцево-цинкове (гідротермальний)	2 – Саліван (Канада), Брокен-Хілл (США);		3 – Садбері (Канада);		4 – Сичуань-шань (Китай);		5 – Удокан (Росія);		6 – Джекказган (Казахстан).
тип родовища	назва родовища															
A – мідне (гідротермальний);	1 – Чукікамата (Перу);															
B – свинцево-цинкове (гідротермальний)	2 – Саліван (Канада), Брокен-Хілл (США);															
	3 – Садбері (Канада);															
	4 – Сичуань-шань (Китай);															
	5 – Удокан (Росія);															
	6 – Джекказган (Казахстан).															
V.2.1.8.	Родовища міді різного походження <i>притаманні</i> лише парагенезисам рудотворних мінералів, зокрема: <table border="1"> <thead> <tr> <th>тип родовища</th> <th>парагенезиси</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A – ліквіційно-магматичні;</td> <td>1 – $\text{FeS-CuFeS}_2\text{-(Fe, Ni)}_9\text{S}_8$;</td> </tr> <tr> <td>B – гідротермальні “мідисті пісковики”;</td> <td>2 – $\text{CuFeS}_2\text{-Cu}_2\text{S-Cu}_5\text{-FeS}_4$;</td> </tr> <tr> <td>C – інфільтраційні “мідисті пісковики”;</td> <td>3 – $\text{CuSiO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O-Cu-CuCO}_3 \text{ Cu(OH)}_2$;</td> </tr> <tr> <td>D – осадові “мідисті пісковики”;</td> <td>4 – $\text{FeS}_2\text{- CuFeS}_2\text{-FeS}$;</td> </tr> <tr> <td>E – колчеданові (різних фацій)</td> <td>5 – $\text{Cu-Cu}_2\text{S}$ – цеоліт.</td> </tr> </tbody> </table>		тип родовища	парагенезиси	A – ліквіційно-магматичні;	1 – $\text{FeS-CuFeS}_2\text{-(Fe, Ni)}_9\text{S}_8$;	B – гідротермальні “мідисті пісковики”;	2 – $\text{CuFeS}_2\text{-Cu}_2\text{S-Cu}_5\text{-FeS}_4$;	C – інфільтраційні “мідисті пісковики”;	3 – $\text{CuSiO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O-Cu-CuCO}_3 \text{ Cu(OH)}_2$;	D – осадові “мідисті пісковики”;	4 – $\text{FeS}_2\text{- CuFeS}_2\text{-FeS}$;	E – колчеданові (різних фацій)	5 – $\text{Cu-Cu}_2\text{S}$ – цеоліт.		
тип родовища	парагенезиси															
A – ліквіційно-магматичні;	1 – $\text{FeS-CuFeS}_2\text{-(Fe, Ni)}_9\text{S}_8$;															
B – гідротермальні “мідисті пісковики”;	2 – $\text{CuFeS}_2\text{-Cu}_2\text{S-Cu}_5\text{-FeS}_4$;															
C – інфільтраційні “мідисті пісковики”;	3 – $\text{CuSiO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O-Cu-CuCO}_3 \text{ Cu(OH)}_2$;															
D – осадові “мідисті пісковики”;	4 – $\text{FeS}_2\text{- CuFeS}_2\text{-FeS}$;															
E – колчеданові (різних фацій)	5 – $\text{Cu-Cu}_2\text{S}$ – цеоліт.															
V.2.1.9.	Дуже дрібнозернисті мідні руди, що мають масивну, смугасту, часто коломорфну текстуру, <i>притаманні</i> лише родовищам типу: A – вулканогенно-осадових колчеданних; B – магматогенних сульфідно-мідно-нікелевих; C – гідротермальних мідно-молібденових; D – гідротермальних мідно-цеолітових.															

Модуль V 2.2. Родовища свинцю-цинку-срібла

V.2.2.1.	Промислові родовища свинцево-цинкових руд <i>відомі</i> лише серед: A – магматичних і розсипних; B – скарнових і гідротермальних; C – вулканогенно-осадових; D – гіпергенних утворень.		
V.2.2.2.	Руди переважної більшості типів свинцево-цинкових родовищ є <i>головним або єдиним джерелом супутнього видобутку</i> (разом із Pb, Zn, Cu, Au) таких металів: A – Ag, Cd, In, Ge, Ga; B – W, Mo, Sn, Ta, Nb; C – Fe, V, Ti, Mn, Cr; D – U, Th, Li, Rb, Cs.		
V.2.2.3.	Більша частина (80-90%) світових запасів свинцево-цинкових руд <i>представлена родовищами</i> , що належать до: A – гідротермальних та осадово-гідротермальних; B – ранньо- та пізньомагматичних; C – альбітитових та грейзенових; D – залишкових та інфільтраційних; E – контактово-метасоматичних.		
V.2.2.4.	Алтин-топканський та тетюхінський підтипи свинцево-цинкових руд є генетично однотипними і <i>представляють родовища</i> : A – приконтактові та віддалено скарнові; B – вапняково- та магнезійно-скарнові; C – високо- та низько скарнові; D – власне та накладено-скарнові.		
V.2.2.5.	Усі промислові родовища Pb-Zn-Ag руд є <i>похідними</i> після магматичних процесів розвитку вогнищ типу: A – гранітоїдних гіпабісальної зони; B – базальтоїдних різних глибин; C – гранітно-батолітового типу; D – лужно-екструзивного типу.		
V.2.2.6.	Середньотемпературні гідротермальні родовища Pb-Zn-Ag руд (близько 60% світового видобутку) <i>представлені формаціями</i> , що відрізняються речовинним складом, характером рудовмісних товщ та морфоструктурно:		
	рудна формація A – галеніт-сфалеритова (приаргунський підтип); B – колчеданово-поліметалева (рудноалтайський підтип); C – кварц-галеніт-сфалеритова (садонський або фрайберзький підтип).	морфоструктура 1 – метасоматичні тіла неправильної форми; 2 – метасоматичні лінзоподібні тіла; 3 – жили виповнення.	рудовмісна товща а – карбонатні; б – вулканогенно-осадові; в – силікатні породи, переважно кислі або середні мігматити.
V.2.2.7.	Великі метасоматичні поклади багатих Pb-Zn руд, що мають гідротермально-осадове походження, є досить специфічними морфоструктурно та <i>залагають серед</i> :		
	рудовмісна товща A – флішоподібна з горизонтами карбонатних порід; B – пісковики, конгломерати з лінзами мергелів та гіпсів.	типи рудних тіл 1 – лінзи, пласти смугасто-вкраплених руд; 2 – незгідні зони прожилково-вкраплених руд; 3 – штоки, гнізда суцільних руд; 4 – жили, штокверки.	

V.2.2.8.	Головним рудотворним мінералом власне цинкових руд є ZnS у вигляді відмін, що відрізняються:	
	властивості А – високим вмістом Fe; В – низьким вмістом Fe; С – високим вмістом Cd; D – кристалізується в кубічній структурі; Е – кристалізується у гексагональній структурі.	відміна 1 – марматит; 2 – клейофан; 3 – пшибраніт; 4 – сфалерит; 5 – вюрцит.
V.2.2.9.	У родовищах Pb-Zn-Ag руд срібло може бути у вигляді:	
	мінерал А – кюстеліт; В – електрум; С – прустит; D – піраргірит; Е – полібазит.	формула мінералу 1 – срібло із 20-30% золота; 2 – срібло із близько 50% золота; 3 – Ag ₃ AsS ₃ ; 4 – Ag ₃ SbS ₃ ; 5 – (Ag, Cu) ₃ SbS ₃ .
V.2.2.10.	Одна тонна колчеданово-поліметалевої руди у порівнянні зі звичайною свинцево-цинковою коштує приблизно у п'ять разів дорожче, тому що з неї (крім Pb, Zn) супутньо можна вилучати : А – Au, Ag, Cu, Cd, In, Ge, Ga, Se, Te; В – W, Mo, Sn, Ta, Ni, Be, Li; С – Fe, Cu, Ni, Co, Pt, Os, Ir; D – Ti, Cr, V, Mn, Al, Fe.	

Модуль V 2.3. Родовища олова – сурьми - ртуті

V.2.3.1.	Промислові родовища олов'яних руд <i>невідомі лише серед порід</i> : А – магматичних і осадових; В – скарнових і магматитових; С – гідротермальних і грейзенових; D – алювіальних і прибережно-морських.		
V.2.3.2.	Головні ендегенні типи родовищ олова є <i>похідними</i> післямагматичних процесів становлення інтрузивів: А – калієвий лейкократовий граніт; В – дуніт-піроксеніт-перидотитовий; С – нефелінових сієнітів, монзонітів; D – андезитів-дацитів-ріолітів.		
V.2.3.3.	Головними генетичними типами родовищ олова є: А – грейзенові та середньотемпературно-гідротермальні; В – оловоносні скарни; С – рідкіснометалеві пегматити; D – залишкові та інфільтраційні.		
V.2.3.4.	Обидва головні типи родовищ олова, що генетично пов'язані з інтрузивами калієвих гранітів, <i>суттєво відрізняються</i> за речовинним складом, глибиною та умовами формування, а саме:		
	рудна формація А – кварц-каситеритова; В – сульфідно-каситеритова; С – оловоносно-скарнова; D – рідкіснометалевих пегматитів.	генетичний тип 1 – грейзеновий порівняно глибинний; 2 – середньотемпературно-гідротермальний помірних і малих глибин; 3 – низькотемпературно-гідротермальний приповерхневі.	вмісна порода а – кварц-слюдисті метасоматити, іноді з топазом, берилом; в – зони метасоматитів із залістими відмінами турмаліну та хлориту.
V.2.3.5.	Розсіпні родовища олова (близько 70% світового видобутку) <i>представлені переважно</i> класом: А – алювіальних; В – елювіальних; С – делювіальних; D – прибережних.		
V.2.3.6.	Для родовищ кварц-каситеритової формації <i>дуже характерні парагенезиси мінералів</i> :		

	A – $\text{SiO}_2\text{-SnO}_2\text{-MoS}_2\text{-(Mn.Fe)WO}_4$ – мусковіт-берил-топаз; B – $\text{FeAsS-FeS}_2\text{(FeS)-CuFeS}_2\text{-ZnS-PbS-SiO}_2\text{-SnO}_2\text{-Fe}_2\text{O}_3$ – шерл-шамозит-тюрингіт.		
V.2.3.7.	Головним генетичним типом власне ртутних, сурм'яних та ртутно-сурм'яних родовищ є: A – гідротермальний низькотемпературний помірних глибин; B – гідротермальний високотемпературний значних глибин; C – гідротермальний середньотемпературний малих глибин; D – вулканогенно-гідротермальний.		
V.2.3.8.	Головні світові запаси руд ртуті та сурми сконцентровані у родовищах, що належать до: A – гідротермальних телетермальних; B – скарнових та грейзенових; C – плутоногенних та пегматитових; D – плутоногенно-гідротермальних; E – залишкових та розсипних.		
V.2.3.9.	Головні світові запаси руд ртуті та сурми складені сульфідами, що створюють промислові концентрації переважно у температурних інтервалах:		
	мінерали	формація	температура (°C)
	A – антимоніт	1 – Sb_2S_3	a – 170-140°C
	B – кіновар	2 – HgS (тригональна)	б – 140-70°C
	C – метацинобарит	3 – HgS (кубічна)	в – 200-170°C.

Модуль V 2.4. Родовища алюмінію та магнію

V.2.4.1.	Альтернативною бокситовим рудам <i>можуть бути</i> : A – силіманіт-дістенові кристалічні сланці або нефелін-лейцитові породи; B – гранат-ставролітові кристалічні сланці або нонтронітові руди; C – алюмосилікатні породи кислого ряду або корундові плагіоклазити; D – гіпербазити лужного ряду або глауконітові глини.		
V.2.4.2.	Найважливіші екзогенні типи родовищ алюмінію <i>представлені рудами типу</i> :		
	родовища A – залишкові (латеритні); B – осадові (континентальні); C – хемогенно-осадові (геосинклінальні)	руди 1 – гідраргілітові боксити; 2 – тригідратні боксити; 3 – діаспор-б'ємітові боксити (моногідратні).	
V.2.4.3.	Ендогенні родовища алюмінію <i>представлені рудами, що складені мінералами</i> :		
	родовище A – магматичні; B – гідротермально-метасоматичні у вторинних кварцитах; C – метаморфічні	рудотворні мінерали 1 – $\text{Na[AlSiO}_4\text{]-K[AlSi}_2\text{O}_6\text{]}$; 2 – $\text{KAl}_3\text{[SO}_4\text{]}_2\text{(OH)}_6$; 3 – Al_2SiO_5 ; 4 – $\text{HAlO}_2\text{-AlO[OH]-Al(OH)}_3$; 5 – $\text{Al}_2\text{[Si}_2\text{O}_5\text{]}(\text{OH})$.	
V.2.4.4.	Магматичні типи родовищ алюмінію <i>представлені інтрузивними породами типу</i> : A – ургіт, йоліт, нефеліновий сіеніт; B – дуніт, перидотит, піроксеніт; C – аляскіт, монзоніт, апліт; D – габро, пірит, долерит; E – граніт, гранодіорит, кварцовий діорит.		
V.2.4.5.	Родовища, що складені нефеліновмісними уртітами, йолітами, сіенітами <i>можна розробляти на</i> : A – Al, Ti; B – керамічну сировину; C – Fe, Co, Ni; D – Na, K.		
V.2.4.6.	Родовища латеритних бокситів <i>пов'язані, як звичайно, з виходом на денну поверхню</i> : A – сіеніт, інколи дуніт; B – хемогенних вапняків, мергелів; C – граніт, кварцових діоритів; D – аркозових пісковиків, каолінитів.		
V.2.4.7.	Латеритні та континентально-осадові боксити <i>відрізняються від інших руд алюмінію тригідратним складом з перевагою</i> :		

	мінерал А – гідраргіриту (гібситу); В – діаспору; С – б'єміту; D – алуніту	формула 1 – $Al(OH)_3$; 2 – $HAIO_2$; 3 – $AlO(OH)$; 4 – $KAl_3[SO_4]_2(OH)_6$.
V.2.4.8.	Родовища осадових бокситів геосинклінального підтипу <i>відрізняються від інших родовищ</i> домінуванням моногідратів з перевагою: А – діаспору, б'єміту; В – гідраргіриту (гібситу); С – каолініту, алуніту; D – корунду.	

Модуль V 3.1. Родовища золота і срібла

V.3.1.1.	Власне золоторудні родовища, що сформовані розчинами різного походження, часто <i>відрізняються геохімічними типами</i> :			
	А – метаморфогенно-гідротермальні; В – плутоногенно-гідротермальні; С – вулканогенно-гідротермальні.	1 – Au-Fe, Au-As; 2 – Au-Fe, Au-As, Au-Bi, Au-Cu-Zn (Pb); 3 – Au-Ag, Au-Ag-Sb (As), Au-Te (Se), Au-Ag-Pb (Zn).		
V.3.1.2.	Головні світові запаси золота <i>представлені запасами родовищ</i> типу А – давніх метаморфізованих конгломератів; В – алювіальних і прибережно-морських розсипищ; С – пізньо- і ліквацийно-магматичних; D – скарнових і грейзенових.			
V.3.1.3.	Головні генетичні типи гідротермальних родовищ золота досить чітко <i>розрізняються</i> за формаційною належністю і сульфідністю руд у цілому:			
	генотип А – метаморфогенно-гідротермальні; В – плутоногенно-гідротермальні; С – вулканогенно-гідротермальні; D – амагматичні	рудна формація 1 – Au-Cu; 2 – Au-S-Q; 3 – Au-Ag-Q; 4 – Au-S.	сульфідність руд а – малосульфідні (1-5%); б – помірносульфідні (10-20%); с – убогосульфідні (0,5-1,5%); d – суттєвосульфідні (>40 %).	
V.3.1.4.	Гідротермальні типи власне золоторудних родовищ досить чітко <i>розрізняють</i> за глибиною формування, баричним режимом та ступенем термостатування палеогідросистеми з градієнтом Δt (°C на 100 м по вертикалі):			
	генотип А – метаморфогенно-гідротермальні; В – плутоногенно-гідротермальні; С – вулканогенно-гідротермальні; D – амагматичні	глибина 1 – значна (3-4 км); 2 – середня (3-1,5 км); 3 – мала (0,1-1,5 км); 4 – можлива різна	баричий тип а – високobarні (350-200 МПа); в – середньobarні (200-30 МПа); с – помірнобарні (30-20 до 0,1 МПа)	Δt (°C на 100 м) 1 – 6-10°C; 2 – 12-25°C; 3 – 25-40°C; 4 – 40-60°C.
V.3.1.5.	Переважна більшість гідротермальних родовищ золота так чи інакше (просторово, генетично, парагенетично або енергетично) <i>пов'язана</i> з магматичними вогнищами: А – гранітоїдного типу; В – базальтоїдного типу; С – карбонатноутворювального типу; D – лужно-вуглекислотного типу.			
V.3.1.6.	Переважна більшість вулканогенно-гідротермальних родовищ золота і срібла має певну сульфідність <i>та пов'язана</i> з формаціями порід:			
	руди А – убогосульфідні; В – помірносульфідні; С – малосульфідні; D – суттєво сульфідні	формації 1 – ріоліт-андезит-дацитова; 2 – базальтоїдна; 3 – спіліт-кератофірова; 4 – габро-норитова.		